

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. birželio 28 d. (*)

„Laisvas darbuotojų judėjimas – SESV 45 straipsnis – Reglamentas (EEB) Nr. 1612/68 – 7 straipsnio 4 dalis – Nediskriminavimo principas – Darbo užmokesčio priedas, mokamas darbuotojams, dirbantiems pagal darbo ne visą darbo dieną dvi priešpensinio amžiaus schemos – Pasienu darbuotojai, pajamų mokesčiu apmokestinami gyvenamosios vietos valstybėje narėje – Tariamasis atsižvelgimas į darbo valstybės narės mokesčių nuo darbo užmokesčio“

Byloje C-172/11

dvi *Arbeitsgericht Ludwigshafen am Rhein* (Vokietija) 2011 m. balandžio 4 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2011 m. balandžio 11 d., pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Georges Erny

prieš

Daimler AG – Werk Wörth

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J. N. Cunha Rodrigues (pranešėjas), teisėjai U. Løhmus, A. Rosas, A. Arabadžiev ir C. G. Fernlund,

generalinis advokatas J. Mazák,

posėdžio sekretorė A. Impellizzeri, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2012 m. kovo 28 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- G. Erny, atstovaujamo advokato G. Turek,
- *Daimler AG – Werk Wörth*, atstovaujamos advokatė U. Baeck ir N. Kramer,
- Europos Komisijos, atstovaujamos G. Rozet ir S. Grünheid,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dvi SESV 45 straipsnio ir 1968 m. spalio 15 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1612/68 dvi laisvo darbuotojų judėjimo Bendrijoje (OL L 257, p. 2; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 1 t., p. 15) 7 straipsnio 4 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp Prancūzijos piliečio, gyvenančio Prancūzijoje ir dirbančio Vokietijoje, G. Erny ir jo darbdavio *Daimler AG – Werk Wörth* (toliau – *Daimler*) dėl G. Erny pagal vadinamąjį „darbo ne visą darbo dieną“ dėl priešpensinio amžiaus“ schemą mokėtino algos priedo (toliau – priedas) skaičiavimo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Pagal Reglamento Nr. 1612/68 7 straipsnį:

„1. Darbuotojui, jei jis yra valstybės narės pilietis, turi būti sudarytos tos pačios sądarbinimo ir darbo sąlygos, kaip ir piliečiui tos valstybės narės, kurioje jis dirba, nepaisant jo pilietybės, ypač nustatant atlyginimą ir atleidžiant iš darbo, o bedarbių atveju – grąžinant arba vėl priimant darbą.

<...>

4. Bet kokia kolektyvinė arba individuali sutarė arba kitą kolektyvinė norminė aktų sąlyga, susijusi su teise sądarbinti, dirbti, gauti atlyginimą ir kitomis darbo arba atleidimo iš darbo sąlygomis laikomi niekiniais ir negalioja, jeigu ji diskriminuoja tuos darbuotojus, kurie yra kitą valstybių narių piliečiai.“

4 Nuo 2011 m. birželio 16 d. Reglamentas Nr. 1612/68 buvo panaikintas ir pakeistas 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 492/2011 dėl laisvo darbuotojų judėjimo Sąjungoje (OL L 141, p. 1).

Nacionalinė teisė

Darbo ne visą darbo dieną dėl priešpensinio amžiaus sąstatymas

5 Darbo ne visą darbo dieną dėl priešpensinio amžiaus sąstatymo (*Altersteilzeitgesetz*) 1 straipsnyje nustatyta:

„1. Darbo ne visą darbo dieną schema siekiama palengvinti vyresnio amžiaus darbuotojų laipsnišką perėjimą iš aktyvaus gyvenimo į pensiją.

2. *Bundesanstalt für Arbeit* (Federalinis darbo biuras), taikydamas šiame sąstatyme numatytas išmokas, finansuoja tam tikro amžiaus dirbančius ne visą darbo dieną darbuotojus, kurie vėliausiai nuo 2009 m. gruodžio 31 d. sutrumpino savo darbo laiką sulaukę 55 metų, taip leisdamas darbinėti darbuotojus, kurie priešingu atveju būtų bedarbiai.“

6 Minuto sąstatymo redakcijos, galiojusios iki 2004 m. birželio 30 d., 3 straipsnio 1 dalies 1 punkto a papunktyje nustatyta:

„Tam, kad atsirastų teisė į 4 straipsnyje numatytą išmoką [Federalinio darbo biuro priedą iki sąstatymiškai nustatytos sumos mokėjimą] reikia, kad:

1) darbdavys pagal kolektyvinę darbo sutartį, <...>, mėnų susitarimą ar susitarimą su darbuotoju:

a) už darbą ne visą darbo dieną dėl priešpensinio amžiaus mokėtą priedą, kuris sudaro mažiausiai 20 % algos, bet naujoji alga turi sudaryti mažiausiai 70 % ankstesnės algos <...> (6 straipsnio 1 dalyje nustatyta minimali neto suma), atžmus prastai darbuotojams taikomus

statymuose numatytus atskaitymus. <...>“

7 To paties statymo 15 straipsnio pirmajame sakinyje nustatyta:

„*Bundesministerium für Arbeit und Soziales* (Darbo ir socialinių reikalų ministerija) nutarimu gali nustatyti minimalias neto sumas, numatytas statymo redakcijos, galiojusios iki 2004 m. birželio 30 d., 3 straipsnio 1 dalies 1 punkto a papunktyje. <...>“

Nutarimas dėl minimalios neto algos

8 Pagal Darbo ne visų darbo dienų dėl priešpensinio amžiaus statymo 15 straipsniu suteiktus galiojimus kompetentinga federalinė ministerija priėmė Nutarimą dėl minimalios neto algos (*Mindestnettoetrags-Verordnung*), kurio 2007 m. gruodžio 19 d. redakcija (*BGBI.* 2007 I, p. 3040) taikoma pagrindiniuose bylose.

9 Kaip teigiamai prašymui priimti prejudicinį sprendimą pateiktas teismas, šiame nutarime pateikta lentelė, kurioje nurodyta bruto alga, suapvalinta iki didesnės sumos eurais, kuri dalijasi iš 5, ir jai priskiriamos minimalios neto sumos, suskirstytos pagal mokesčio nuo darbo užmokesčio klases. Pajamų mokestis (neatsižvelgiant į individualias neapmokestinamas pajamas) ir solidariosios socialinės mokos atskaičiuojamos iš šių sumų pagal atitinkamą mokesčių klasę. Kalbant apie socialinio draudimo mokas, atskaičiuojamas fiksuotas 21 % tarifas, apribotas senatvės pensijos draudimo mokų apskaičiavimui taikoma mnesinio atlyginimo riba. Šioje lentelėje nurodytos taip apskaičiuotos minimalios neto sumos sudaro 70 %.

Kolektyvinis sutartis dėl darbo ne visų darbo dienų dėl priešpensinio amžiaus

10 2004 m. lapkričio 23 d. tarp Pfalco metalo ir elektros pramonės asociacijos ir metalo pramonės profesinės sąjungos regiono atstovybės sudarytos kolektyvinės sutarties dėl darbo ne visų darbo dienų dėl priešpensinio amžiaus (*Tarifvertrag zur Altersteilzeit*, toliau – kolektyvinis sutartis) 7 straipsnyje numatyta:

„Pagal galiojančios redakcijos Darbo ne visų darbo dienų dėl priešpensinio amžiaus statymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punkto a papunktį darbuotojas gauna priedą prie algos už darbą ne visų darbo dienų dėl priešpensinio amžiaus. Toliau priedas turi būti apskaičiuojamas taip, kad mnesinė neto alga sudarytų mažiausiai 82 % jo ankstesnės mnesinės bruto algos, <...> atžmūs darbuotojų mokėtinas statymuose numatytas sumas.“

Bendras ūmonės susitarimas

11 Bendras ūmonės susitarimas (*Gesamtbetriebsvereinbarung*, toliau – ūmonės susitarimas), susijęs su darbo ne visų darbo dienų dėl priešpensinio amžiaus ūgyvendinimu, bendrovėje *DaimlerChrysler AG* (dabar – *Daimler*) buvo sudarytas 2000 m. liepos 24 d. Pagal jį priedo suma buvo padidinta nuo 82 % iki 85 %.

12 Šio susitarimo 8.3 punkte skelbiama:

„Priedas turi būti apskaičiuojamas taip, kad darbo etapu darbuotojas gautų mažiausiai 85 % ankstesnės algos (kaip tai suprantama pagal 8.2.2 straipsnį), atžmūs ūprastai darbuotojų mokėtinas statymuose numatytas sumas, o nedarbo etapu – mažiausiai 85 % ankstesnės algos (kaip tai suprantama pagal 8.2.3 straipsnį), atžmūs ūprastai darbuotojų mokėtinas statymuose numatytas sumas.“

Sutartis dėl darbo ne visų darbo dienų dėl priešpensinio amžiaus

13 ? šali? sudaryt? sutart? d?l darbo ne vis? darbo dien? d?l priešpensinio amžiaus (*Altersteilzeitvertrag der Parteien*) ?trauktas 5 straipsnis „Papildomos darbdavio išmokos“, kurio 1 dalyje numatyta:

„Pagal [?mon?s susitarim?] m?nesinis neto užmokestis už darb? ne vis? darbo dien? d?l priešpensinio amžiaus daugiausia sudaro 85 % fiksuoto neto m?nesinio užmokes?io už vis? darbo dien? (pagrindas: Nutarimo d?l minimalios neto algos galiojanti redakcija). Taigi papildomai prie 4 straipsnyje numatyto neto užmokes?io už darb? ne vis? darbo dien? d?l priešpensinio amžiaus pagal darbo sutart? dirbantis darbuotojas gauna m?nesin? pried?.“

Pagrindin? byla ir prejudiciniai klausimai

14 G. Erny yra pasienio darbuotojas, kaip tai suprantama pagal Pranc?zijos Respublikos ir Vokietijos Federacin?s Respublikos sutart? d?l dvigubo apmokestinimo išvengimo. Jo Vokietijoje gautos pajamos apmokestinamos Pranc?zijoje, atskai?iavus Vokietijoje sumok?tas socialinio draudimo ?mokas. Kadangi mokestis nuo darbo užmokes?io Pranc?zijoje yra mažesnis nei Vokietijoje, darbuotojas, kaip antai G. Erny, gauna didesnes neto pajamas, palyginti su Vokietijoje gyvenan?iu darbuotoju.

15 2006 m. lapkri?io 17 d. pagrindin?s bylos šalys sudar? sutart? d?l darbo ne vis? darbo dien? d?l priešpensinio amžiaus, pagal kuri? G. Erny pradin? darbo sutartis d?l darbo vis? darbo dien? nuo 2007 m. rugs?jo 1 d. tapo darbo sutartimi d?l darbo ne vis? darbo dien?.

16 Pagal ši? sutart? darbo santykiai tarp šali? tur?jo baigtis v?liausiai 2012 m. rugpj??io 31 d. Per priešpensin? laikotarp? G. Erny gauna užmokest? už darb? ne vis? darbo dien? ir pried?. Pagal šios sutarties 5 straipsn? m?nesinis neto užmokestis už darb? ne vis? darbo dien? „sudaro 85 % fiksuoto neto m?nesinio užmokes?io už vis? darbo dien? (pagrindas: Nutarimo d?l minimalios neto algos galiojanti redakcija)“.

17 Kaip min?ta šio sprendimo 9 punkte, Nutarime d?l minimalios neto algos pateikta lentel? kurioje nurodyta bruto alga, vadinama minimaliomis neto sumomis, suskirstyta pagal Vokietijos mokes?io klases. Vokietijos mokestis nuo darbo užmokes?io (neatsižvelgiant ? individualias neapmokestinamas pajamas), solidarioji socialin? ?moka ir fiksuotas 21 % socialinio draudimo ?mok? tarifas atskai?iuojami iš bruto algos pagal mokes?io klas?. 70 % taip nustatytos algos ?traukti ? lentel? kaip minimali neto suma.

18 Pagal Pajam? mokes?io ?statym? (*Einkommensteuergesetz*) Vokietijoje apmokestinamam darbuotojui mokami priedai neapmokestinami ir jis yra atleistas nuo Vokietijos socialinio draudimo ?mok? mok?jimo, nors atsižvelgiama ? pried? nustatant taikytin? mokes?io tarif?.

19 Nustatydama priedo sum?, *Daimler* pirmiausia kaip apskai?iavimo pagrind? nustato tariam? alg?, kuri atitinka 85 % fiksuoto m?nesinio neto darbo užmokes?io, mokamo už darb? vis? darbo dien?. Tam ji, remdamasi bruto alga, kuri? G. Erny gaut?, jei neb?t? priešpensinio amžiaus, nustato 70 % fiksuotos neto algos pagal Minimali? sum? lentel? ir padidina j? iki 85 %. Pagrindin?je byloje darbdavys, siekdamas atitiktis šiai lentelei, tariamai r?m?si III Vokietijos mokes?io klase (susituok?s darbuotojas).

20 Antra, darbdavys atitinkamam darbuotojui nustato „individuali? neto alg? už darb? ne vis? darbo dien? d?l priešpensinio amžiaus“. Vokietijoje apmokestinam? darbuotoj? atveju jis atskai?iuoja iš algos už darb? ne vis? darbo dien? d?l priešpensinio amžiaus (50 % bruto algos, gautos prieš darb? ne vis? darbo dien? d?l priešpensinio amžiaus) realiai mok?tinus mokes?ius ir socialinio draudimo ?mokas. Kiek tai susij? su pasienio darbuotojais, atskai?iuojamos realiai

mokėtinos socialinio draudimo mokos ir tariamai Vokietijos mokestis nuo darbo užmokesio. Pastaroji suma atitinka mokestį nuo darbo užmokesio, kurį turi mokėti Vokietijoje apmokestinamas darbuotojas, atitinkantis tas pačias kaip pasienio darbuotojas charakteristikas (bruto alga, šeiminių padėtis).

21 Galiausiai priedas atitinka skirtumą tarp tariamos algos, lygios 85 % darbuotojo, dirbančio visą darbo dieną, fiksuotos neto algos, ir individualios neto algos už darbą ne visą darbo dieną dėl priešpensinio amžiaus.

22 *Daimler* tvirtina, kad jos skaičiavimo metodas leidžia nustatyti vienodą apskaičiavimo pagrindą visiems priešpensinio amžiaus darbuotojams, dirbantiems ne visą darbo dieną. Jokio darbuotojo atveju neatsižvelgiama į individualių mokesčių sumą, taikomas tik fiksuotas mokestis nuo darbo užmokesio ir joks darbuotojas, net jei apmokestinamas Vokietijoje, negauna tiksliai 85 % anksčiau gautos neto algos sumos. Fiksuota suma pirmiausia padėjo vertinti bendrą finansinį našumą, sutaupti administracinius išlaidų ir supaprastinti procedūrą. Priešingai nei bylos, kurioje buvo priimtas 2004 m. rugsėjo 16 d. Sprendimas *Merida* (C-400/02, Rink. p. I-8471), atveju, priedas nebuvo kompensacinio pobūdžio ir *Daimler* neįsipareigojo sumokėti neto algų, užtikrindama, kad padengs visus susijusius mokesčius ir socialinio draudimo mokas ar jų dalį.

23 G. Erny, priešingai nei *Daimler*, teigia, kad priedas apmokestinamas pajamų mokesčiu Prancūzijoje ir kad dėl neteisingo apskaičiavimo metodo atsirandantis dvigubas apmokestinimas yra diskriminacija, nes skirtingos situacijos vertinamos vienodai.

24 Todėl G. Erny prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pareiškė ieškinį siekdamas, kad jam darbdavys išmokėtų didesnę nei gaunamą ir taip apskaičiuojamą priedą.

25 Pirmiausia jis nustato tariamą algą, lygią 85 %, atskaičiuodamas iš savo paskutinės bruto algos už darbą visą darbo dieną fiksuoto 21 % tarifo socialinio draudimo mokas, bet neatskaičiuodamas tariamai Vokietijos mokesčio nuo darbo užmokesio pagal minimalią neto sumą lentelėje, numatytą Nutarime dėl minimalios neto algos. Tada jis skaičiuoja sumą, atitinkančią 85 % taip gauto rezultato. Antra, jis skaičiuoja individualią neto algą už darbą ne visą darbo dieną dėl priešpensinio amžiaus iš algos už darbą ne visą darbo dieną dėl priešpensinio amžiaus, kuri lygi pusei bruto algos už darbą visą darbo dieną, atimdamas realiai mokėtinas socialinio draudimo mokas, bet tariamai neatimdamas Vokietijos mokesčio nuo darbo užmokesio. Taikant šį skaičiavimo metodą skirtumas tarp priedo, kurį *Daimler* sumoka G. Erny, ir sumos, kuri gaunama taikant šį skaičiavimo metodą, atitinka negautus 424,40 EUR per mėnesį.

26 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad Prancūzijoje apmokestinami pasienio darbuotojai gauna daug mažesnę nei 85 % neto pajamų, kurias jie gavo prieš darbo ne visą darbo dieną dėl priešpensinio amžiaus pradžių, sumą, o Vokietijoje apmokestinami darbuotojai gauna sumą, kuri atitinka fiksuotus 85 % jų ankstesnių neto pajamų. Ši situacija iš esmės paaiškina faktas, kad Vokietijos apmokestinimo tarifas yra didesnis nei Prancūzijos. Be to, nereikia atmesti galimybių, kad asmenys tokioje situacijoje, kaip antai G. Erny, turi taip pat mokėti mokestį nuo priedo Prancūzijoje.

27 Šiomis aplinkybėmis *Arbeitsgericht Ludwigshafen am Rhein*, atsižvelgdamas į minėtą Sprendimą *Merida*, nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar individualioje sutartyje numatyta sąlyga dėl darbo ne visą darbo dieną dėl priešpensinio amžiaus, pagal kurią – kaip numatyta šalių sudarytos sutarties dėl darbo ne visą darbo dieną dėl priešpensinio amžiaus 5 straipsnio 1 punkte – ir pasienio darbuotojo iš Prancūzijos atveju sutartas priedas apskaičiuojamas pagal Vokietijos Nutarime dėl minimalios neto algos, pažeidžia SESV 45

straipsn?, kur? ?gyvendina [Reglamento Nr. 1612/68] 7 straipsnio 4 dalis?

2. Jei Teisingumo Teismas ? pirm?j? klausim? atsakyt? teigiamai:

Ar atitinkamas kolektyvin?s sutarties s?lygas, kaip antai [?mon?s susitarimo] 8.3 punkt? ir [Kolektyvin?s sutarties] 7 straipsn?, atsižvelgiant ? SESV 45 straipsnio, kur? ?gyvendina [Reglamento Nr. 1612/68] 7 straipsnio 4 dalis, reikalavimus reikia aiškinti taip, kad priedas pasienio darbuotojams neturi b?ti apskai?iuojamas pagal min?tame nutarime pateikt? lentel??“

D?I prejudicini? klausim?

D?I priimtinum

28 *Daimler* teigia, kad prašym? priimti prejudicin? pateikt?s teismas neturi abejoni? d?I S?jungos teis?s taikymo apimties, bet iš ties? Teisingumo Teismo prašo pad?ti išaiškinti taikytinus Vokietijos teis?s aktus bei ?mon?s susitarim? ir kolektyvin? sutart?. Ta?iau Teisingumo Teismas yra kompetentingas priimti sprendimus tik d?I S?jungos teis?s aiškinimo ir galiojimo, tod?I prašymas priimti prejudicin? sprendim? turi b?ti laikomas nepriimtinu.

29 Šiuos argumentus reikia atmesti.

30 Aišku, atsižvelgiant ? SESV 267 straipsn?, Teisingumo Teismas n?ra kompetentingas nei aiškinti nacionalini? ?statym? ar kit? teis?s akt? nuostat?, nei spr?sti d?I toki? nuostat? atitikties S?jungos teisei (šiuo klausimu žr., pavyzdžiui, 2010 m. kovo 11 d. Sprendimo *Attanasio Group*, C-384/08, Rink. p. I-2055, 16 punkt? ir jame nurodyt? teismo praktik?).

31 Ta?iau, kaip aiškiai teig? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikt?s teismas, prašymas priimti prejudicin? sprendim? susij?s su „S?jungos teis?s aiškinimu“, tiksliau su SESV 45 straipsniu, ir Reglamento Nr. 1612/68 7 straipsnio 4 dalimi.

32 Pagal nusistov?jusi? teismo praktik? Teisingumo Teismas tur?t? pateikti tik S?jungos teis?s nuostat? išaiškinim?, kuris b?t? naudingas prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiam teismui vertinant nacionalini? nuostat? suderinamum? su min?ta teise (min?to Sprendimo *Attanasio Group* 19 punktas).

33 Su šia s?lyga reikia atsakyti ? prejudicinius klausimus.

D?I esm?s

34 Šiais klausimais, kuriuos reikia nagrin?ti kartu, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikt?s teismas iš esm?s klausia, ar SESV 45 straipsnis ir Reglamento Nr. 1612/68 7 straipsnio 4 dalis turi b?ti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiamos kolektyvini? ir individuali? sutar?i? s?lygos, pagal kurias priedas, kaip antai nagrin?jamas pagrindin?je byloje, kur? darbdavys moka pagal darbo ne vis? darbo dien? d?I priešpensinio amžiaus schem?, turi b?ti skai?iuojamas taip, kad darbuotojo darbo valstyb?je nar?je mok?tinas mokestis nuo darbo užmokes?io b?t? tariamai atskai?iuojamas nustatant šio priedo apskai?iavimo pagrind?, o pagal dvigubo apmokestinimo išvengimo sutart? atlyginimas, alga ir analogiškas užmokestis, mokami darbuotojams, kurie negyvena darbo valstyb?je nar?je, b?t? apmokestinami j? gyvenamosios vietos valstyb?je nar?je. Jei atsakymas ? š? klausim? teigiamas, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikt?s teismas nor?t? žinoti, kaip tai paveikt? šiems darbuotojams mok?tino priedo apskai?iavim?.

35 Pagal SESV 45 straipsnio 2 dal? draudžiama bet kokia valstybi? nari? darbuotoj? diskriminacija d?I pilietyb?s darbo, darbo užmokes?io ir kit? darbo s?lyg? atžvilgiu.

36 Šioje nuostatoje numatytas draudimas diskriminuoti taikomas ne tik valdžios institucijų veiksmams, bet ir kitokioms sutartims, kuriomis siekiama kolektyviniu būdu reglamentuoti darbą pagal darbo sutartį, ir asmenų sudarytoms sutartims (žr., pavyzdžiui, 2008 m. liepos 17 d. Sprendimo *Raccanelli*, C-94/07, Rink. p. I-5939, 45 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

37 Be to, Reglamento Nr. 1621/68 7 straipsnio 4 dalyje, kurioje išaiškinamos ir nustatomos tam tikros teisės, suteiktos darbuotojams migrantams pagal SESV 45 straipsnį (minuto Sprendimo *Merida* 19 punktą), numatyta, kad bet kokia kolektyvini ar individuali sutartis sąlyga, susijusi su atlyginimu ir kitomis darbo arba atleidimo iš darbo sąlygomis, jeigu joje numatomos diskriminuojančios darbuotojus, kurie yra kitų valstybių narių piliečiai, sąlygos, yra niekinamos.

38 Išmoka, kaip antai priedas, mokama papildomai prie užmokesčio darbuotojams, dirbantiems pagal darbo ne visą darbo dieną priešpensinio amžiaus schemą, neginčytinai patenka į ankstesniame punkte minėtą nuostatą materialinai taikymo srityje kaip užmokesčio dalis, neatsižvelgiant į aplinkybes, kad pagal Darbo ne visą darbo dieną priešpensinio amžiaus statymų priedą iš dalies finansuoja valstybės fondai grąžinimo darbdaviui forma. Pasienio darbuotojas, kuris yra G. Erny padėtyje, gali remtis šiomis nuostatomis, kiek tai susiję su tokiu priedu (šiuo klausimu žr., pavyzdžiui, minuto Sprendimo *Merida* 20 punktą).

39 Pagal nusistovėjusį Teisingumo Teismo praktiką vienodo požiūrio taisyklė, tvirtinta SESV 45 straipsnyje ir Reglamento Nr. 1612/68 7 straipsnyje, draudžia ne tik atvirą diskriminaciją dėl nacionalinės priklausomybės, bet ir bet kokias kitas paslėptas diskriminacijos formas, kuriomis, pritaikius kitus skirtumų kriterijus, pasiekiamas toks pats rezultatas (žr., pavyzdžiui, 1996 m. gegužės 23 d. Sprendimo *O'Flynn*, C-237/94, Rink. p. I-2617, 17 punktą).

40 Pagal nediskriminavimo principą reikalaujama, kad ne tik panašios situacijos nebūtų traktuojamos skirtingai, bet ir skirtingos situacijos nebūtų traktuojamos vienodai (žr., pavyzdžiui, minuto Sprendimo *Merida* 22 punktą).

41 Jeigu nacionalinės teisės nuostata nėra objektyviai pateisinama ir neproporcinga siekiamam tikslui, ji turi būti laikoma netiesiogiai diskriminuojančia, jei savo pobūdžiu gali labiau paveikti ne vietinius, o kitų valstybių narių piliečius, ir dėl to pastarieji gali patekti į ypač nepalankią situaciją (žr., pavyzdžiui, minuto Sprendimo *Merida* 23 punktą). Tam, kad priemonė galėtų būti laikoma netiesiogiai diskriminuojančia, nebūtina, kad ji būtų palanki visiems atitinkamos valstybės narės piliečiams arba būtų nepalanki tik kitų valstybių narių piliečiams, o šios valstybės narės piliečiams tokios įtakos neturėtų (šiuo klausimu žr., pavyzdžiui, 2012 m. birželio 14 d. Sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus*, C-542/09, 38 punktą).

42 Šiuo atveju tariamai apskaičiuojamas Vokietijos mokestis nuo darbo užmokesčio daro neigiamą poveikį pasienio darbuotojams, nes tariamas šio mokesčio atskaitavimas, nustatant priedo apskaitavimo pagrindą, turi neigiamą poveikį asmenims, kurie, kaip ir G. Erny, gyvena ir yra apmokestinami kitoje valstybėje narėje, palyginti su tais, kurie gyvena ir yra apmokestinami Vokietijos Federacijoje Respublikoje.

43 Iš tiesų pagal prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo išvadas, kai priedas skaičiuojamas pagal Nutarimą dėl minimalios neto algos, priešpensinio amžiaus ne visų darbo dienų pagal darbo sutartį dirbantys darbuotojai, apmokestinami Vokietijoje, gauna sumą, atitinkančią apie 85 % neto pajamų, kurias jie gavo anksčiau, dirbdami visų darbo dienų. Priežastis yra ta, kad šis nutarimas pagrįstas Vokietijos mokesčio nuo darbo užmokesčio klasėmis ir charakteristikomis, todėl atsižvelgiama į šį pagal darbo sutartį dirbančių darbuotojų mokesčių padidėjimą, kurioje jie buvo prieš pradėdami dirbti pagal darbo ne visų darbo dienų dėl priešpensinio amžiaus schemą, ir ji atsispindi skaičiavimo metode.

44 Tačiau, kalbant apie pasienio darbuotojus, gauta neto suma yra mažesnė nei 85 % neto pajamų, kurias jie gavo iki tol. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo teigimu, tai iš esmės paaiškina faktas, kad šiame nutarime pateiktoje lentelėje numatyti Vokietijos mokesčio nuo darbo užmokesčio tarifai, taikytini įsigaliojus šiam nutarimui, ir kad šie tarifai yra didesni nei Prancūzijoje taikomas mokesčio tarifas. Taigi priedo skaičiavimo metodas pagrįstas „tariama“ fiskaline situacija, kuri neturi jokio ryšio su pajamomis, kurias šie pasienio darbuotojai gavo už paskutinį darbą visų darbo dienų.

45 Todėl pasienio darbuotojų atveju tariamas Vokietijos mokesčio nuo darbo užmokesčio taikymas kliudo išmokėti priedą, atitinkantį apie 85 % neto užmokesčio, gauto anksčiau už darbą visų darbo dienų, priešingai nei paprastai yra Vokietijoje gyvenančių darbuotojų atveju.

46 Be to, kaip teigė G. Erny ir Teisingumo Teismo posėdyje neginąjio *Daimler*, pasienio darbuotojams, kaip antai G. Erny, sumokėtas priedas apmokestinamas Prancūzijoje.

47 Pateisindama šį pasienio darbuotojams taikomą apskaičiavimo būdą, *Daimler* remiasi administraciniais sunkumais, kuriuos sukeltų skirtingi apskaičiavimo būdai pagal suinteresuotojo asmens gyvenamąjį vietą, ir finansiniais pasekmėmis, jei nebūtų atsižvelgta į Vokietijos mokestį nuo darbo užmokesčio.

48 Šie pateisinimai, susiję su finansinės naštos augimu ir galimais administraciniais sunkumais, turi būti atmesti. Iš tiesų tokie argumentai bet kuriuo atveju neturėtų pateisinti įsipareigojimų, kylančių iš draudimo diskriminuoti dėl pilietybės, nustatyto SESV 45 straipsnyje, nevykdymo (šiuo klausimu žr., pavyzdžiui, minėto Sprendimo *Merida* 30 punktą). Ginčijamą sąlygą viešas ar privatus pobūdis neturi jokios įtakos šio pateisinimo apimčiai ar turiniui (šiuo klausimu žr., pavyzdžiui, 1995 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Bosman*, C-415/93, Rink. p. I-4921, 86 punktą).

49 Be to *Daimler* nurodo savarankiškumą, kuris būdingas socialiniams partneriams nustatant darbo santykius.

50 Tačiau nors būtų iš SESV 152 straipsnio pirmos pastraipos matyti, kad Europos Sąjunga gerbia socialinių partnerių savarankiškumą, bet, kaip skelbiama Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 28 straipsnyje, darbuotojai ir darbdaviai arba jų atitinkamos organizacijos teisėtis ir atitinkamu lygiu sudaryti kolektyvinius susitarimus turi gyvendinti laikydamiesi Sąjungos teisės (šiuo klausimu žr., pavyzdžiui, 2011 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *Prigge ir kt.*, C-447/09, Rink. p. I-8003, 47 punktą) ir todėl nediskriminavimo principo.

51 Galiausiai aplinkyb?, kad darbuotoj?, esant? G. Erny situacijoje, darbdavys iš anksto informavo apie priedo skai?iavimo metod? ir tai, kad jis gal?jo atsisakyti dirbti pagal darbo ne vis? darbo dien? d?l priešpensinio amžiaus schem?, n?ra svarbi. SESV 45 straipsnyje nustatytas draudimas diskriminuoti taikomas, kaip teigiama šio sprendimo 36 punkte, sutartims, kuriomis siekiama kolektyviniu b?du reglamentuoti darb? pagal darbo sutart?, ir asmen? sudarytoms sutartims.

52 Pagal Reglamento Nr. 1612/68 7 straipsnio 4 dal? bet kokia kolektyvini? arba individuali? sutar?i? s?lyga laikoma niekine ir negalioja, jeigu tiesiogiai diskriminuoja tuos darbuotojus, kurie yra kit? valstybi? nari? pilie?iai.

53 Nei SESV 45 straipsnis, nei Reglamento Nr. 1612/68 nuostatose nenurodytos konkre?ios priemon?s, kuri? valstyb?s nar?s ar privat?s darbdaviai, kaip antai *Daimler*, privalo imtis diskriminacijos draudimo nepaisymo atveju. Šiomis nuostatomis jiems paliekama laisv? patiems pasirinkti ?vairius sprendimus, tinkamus pasiekti ši? atitinkam? nuostat? tikslui, atsižvelgiant ? galimas skirtingas situacijas (min?to Sprendimo *Raccanelli* 50 punktas).

54 Šiomis aplinkyb?mis ? pateiktus klausimus reikia atsakyti taip, kad pagal SESV 45 straipsn? ir Reglamento Nr. 1612/68 7 straipsnio 4 dal? draudžiamos kolektyvini? ir individuali? sutar?i? s?lygos, pagal kurias užmokes?io priedas, kaip antai nagrin?jamas pagrindin?je byloje, kur? moka darbdavys pagal darbo ne vis? darbo dien? d?l priešpensinio amžiaus schem?, turi b?ti skai?iuojamas taip, kad darbo valstyb?je nar?je mok?tinas mokestis nuo darbo užmokes?io b?t? tariamai atskai?iuojamas nustatant šio priedo apskai?iavimo pagrind?, o pagal fiskalin? dvigubo apmokestinimo išvengimo sutart? atlyginimas, alga ir analogiškas užmokestis, mokami darbuotojams, kurie negyvena darbo valstyb?je nar?je, apmokestinami j? gyvenamosios vietos valstyb?je nar?je. Pagal 7 straipsnio 4 dal? tokios s?lygos yra niekin?s. SESV 45 straipsniu ir Reglamento Nr. 1612/68 nuostatomis valstyb?ms nar?ms ir socialiniams partneriams paliekama laisv? patiems pasirinkti ?vairius sprendimus, tinkamus ši? atitinkam? nuostat? tikslui pasiekti.

D?l bylin?jimosi išlaid?

55 Kadangi šis procesas pagrindin?s bylos šalims yra vienas iš etap? prašym? priimti prejudicin? sprendim? patekusio teismo nagrin?jamoje byloje, bylin?jimosi išlaid? klausim? turi spr?sti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastab? pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyr? min?tos šalys, n?ra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

Pagal SESV 45 straipsn? ir 1968 m. spalio 15 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1612/68 d?l laisvo darbuotoj? jud?jimo Bendrijoje 7 straipsnio 4 dal? draudžiamos kolektyvini? ir individuali? sutar?i? s?lygos, pagal kurias užmokes?io priedas, kaip antai nagrin?jamas pagrindin?je byloje, kur? moka darbdavys pagal darbo ne vis? darbo dien? d?l priešpensinio amžiaus schem?, turi b?ti skai?iuojamas taip, kad darbo valstyb?je nar?je mok?tinas mokestis nuo darbo užmokes?io b?t? tariamai atskai?iuojamas nustatant šio priedo apskai?iavimo pagrind?, o pagal fiskalin? dvigubo apmokestinimo išvengimo sutart? atlyginimas, alga ir analogiškas užmokestis, mokami darbuotojams, kurie negyvena darbo valstyb?je nar?je, apmokestinami j? gyvenamosios vietos valstyb?je nar?je. Pagal 7 straipsnio 4 dal? tokios s?lygos yra niekin?s. SESV 45 straipsniu ir Reglamento Nr. 1612/68 nuostatomis valstyb?ms nar?ms ir socialiniams partneriams paliekama laisv? patiems pasirinkti ?vairius sprendimus, tinkamus ši? atitinkam? nuostat? tikslui pasiekti.

Parašai.

* Proceso kalba: vokiečių?.